

Cauza C-302/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

9 iulie 2020

Instanța de trimitere:

Cour d'appel de Paris (Franța)

Data deciziei de trimitere:

9 iulie 2020

Reclamant:

Domnul A

Cu participarea:

Autorité des marchés financiers

I. Obiectul procedurii principale

- 1 Cauza principală are ca obiect o acțiune pe care domnul A., jurnalist financiar, a formulat-o împotriva unei decizii a commission des sanctions de l'Autorité des marchés financiers [Comisia pentru sancțiuni a Autorității Piețelor Financiare] (denumită în continuare „comisia pentru sancțiuni”) care l-a condamnat la o sancțiune pecuniară de 40 000 de euro pentru faptul că a comunicat informații privind viitoarea publicare, în jurnalul online la care era angajat, a unor articole de presă care răspândeau zvonuri de piață referitoare la emitenții de instrumente financiare. Comisia pentru sancțiuni a considerat că comunicarea acestor informații constituia o divulgare neautorizată a unor informații privilegiate. Domnul A. solicită anularea deciziei menționate. Acesta arată în esență că o asemenea calificare este incompatibilă cu natura profesiei de jurnalist financiar. Autorité des marchés financiers [Autoritatea Piețelor Financiare] (denumită în continuare „AMF”) susține în esență că divulgarea informațiilor menționate nu a intervenit în scopuri jurnalistice.

II. Obiectul și temeiul juridic al cererii preliminare

- 2 Cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] apreciază că, pentru a fi în măsură să se pronunțe cu privire la cauza principală, trebuie să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 TFUE, cu probleme de interpretare referitoare (i) la noțiunea de informație confidențială în sensul articolului 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2003/6/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață), coroborat cu articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124/CE a Comisiei din 22 decembrie 2003 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind definiția și publicarea informațiilor confidențiale și definiția manipulărilor pieței, și (ii) la condițiile de aplicare a articolelor 10 și 21 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei.

III. Întrebările preliminare

„1) În primul rând,

- a) Articolul 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață), coroborat cu articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124/CE a Comisiei din 22 decembrie 2003 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind definiția și publicarea informațiilor confidențiale și definiția manipulărilor pieței, trebuie interpretat în sensul că o informație privind viitoarea publicare a unui articol de presă care răspândește un zvon de piață în legătură cu un emitent de instrument financiar poate îndeplini cerința preciziei impusă de aceste articole pentru calificarea unei informații confidențiale?
- b) Împrejurarea că articolul de presă, a cărui viitoare publicare constituie informația în cauză, menționează – cu titlu de zvon de piață – prețul unei oferte publice de cumpărare influențează aprecierea caracterului precis al informației în cauză?
- c) Notorietatea jurnalistului care a semnat articolul, reputația organului de presă care a asigurat publicarea acestuia și influența efectiv semnificativă («*ex post*») a acestei publicări asupra cursului titlurilor la care se referă constituie elemente relevante pentru aprecierea caracterului precis al informației în cauză?

2) În al doilea rând, în cazul unui răspuns [potrivit căruia] o informație precum cea în discuție poate îndeplini cerința de precizie necesară:

a) Articolul 21 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei trebuie interpretat în sensul că divulgarea de către un jurnalist uneia dintre sursele sale obișnuite a unei informații privind viitoarea publicare a unui articol semnat de el care răspândește un zvon de piață se efectuează *«în scopuri jurnalistice»*?

b) Răspunsul la această întrebare depinde în special de aspectul dacă jurnalistul a fost sau nu informat cu privire la zvonul de piață de către această sursă sau dacă divulgarea informației privind viitoarea publicare a articolului era sau nu utilă pentru obținerea din această sursă a unor clarificări cu privire la credibilitatea zvonurilor?

3) În al treilea rând, articolele 10 și 21 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 trebuie interpretate în sensul că, chiar și atunci când o informație privilegiată este divulgată de un jurnalist *«în scopuri jurnalistice»*, în sensul articolului 21, caracterul licit sau ilicit al divulgării necesită să se aprecieze dacă aceasta se face *«în exercitarea normală [...a] profesiei [de jurnalist]»*, în sensul articolului 10?

4) În al patrulea rând, articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 trebuie interpretat în sensul că, pentru a avea loc în exercitarea normală a profesiei de jurnalist, divulgarea unei informații privilegiate trebuie să fie strict necesară pentru exercitarea acestei profesii și să respecte principiul proporționalității?

IV. Cadrul juridic

1. Dispozițiile de drept al Uniunii

Directiva 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipularile pieței (abuzul de piață)

Articolul 1

„În sensul prezentei directive, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

(1) *«informație confidențială» înseamnă orice informație cu caracter precis care nu a fost făcută publică și care se referă în mod direct sau indirect la unul sau mai mulți emitenți de instrumente financiare și care, în cazul în care ar fi făcută publică, ar fi susceptibilă de a influența în mod semnificativ cursul*

instrumentelor financiare în cauză sau cursul instrumentelor financiare derivate conexe.

[...]"

Directiva 2003/124/CE a Comisiei din 22 decembrie 2003 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind definiția și publicarea informațiilor confidențiale și definiția manipulărilor pieței

Considerentul (1)

„Investitorii raționali își întemeiază deciziile de investiții pe informațiile de care dispun deja («informații disponibile ex ante»). În consecință, pentru a ști dacă un investitor rațional ar ține seama, în momentul luării unei decizii de investiție, de o informație dată ar trebui verificate informațiile disponibile ex ante. De asemenea, trebuie să se țină seama de impactul anticipat al informației respective în contextul activității globale a emitentului în cauză, de fiabilitatea sursei de informare și de toate variabilele pieței care ar putea, eventual, exercita o influență asupra instrumentului financiar respectiv și asupra oricărui instrument financiar derivat din produsul de bază.”

Articolul 1

„Informația confidențială

(1) În sensul aplicării articolului 1 punctul (1) din Directiva 2003/6/CE se consideră că o informație «are caracter precis» în cazul în care indică un ansamblu de circumstanțe existente sau despre care există motive raționale de a crede că vor exista, un eveniment care a avut loc sau despre care există motive raționale de a crede că va avea loc, și în care este suficient de precisă pentru a duce la o concluzie în legătură cu efectul posibil al tuturor circumstanțelor sau a evenimentului asupra cursurilor instrumentelor financiare în cauză sau a instrumentelor financiare derivate din produsele de bază.

(2) În sensul aplicării articolului 1 punctul (1) din Directiva 2003/6/CE, se înțelege prin «informație care, dacă ar fi făcută publică, ar influența în mod sensibil cursul instrumentelor financiare în cauză sau cursul instrumentelor financiare derivate din produsele de bază» o informație pe care un investitor rațional ar putea să o utilizeze ca bază a deciziilor de investiție.”

Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (Regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (denumit în continuare „Regulamentul MAR”)

Considerentul (77)

„Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Carta). În consecință, prezentul regulament ar trebui interpretat și aplicat cu respectarea acestor drepturi și principii. În special, atunci când prezentul regulament se referă la normele care reglementează libertatea presei și libertatea de exprimare în alte mijloace de comunicare în masă și la normele sau codurile care reglementează profesia de jurnalist, ar trebui să se țină seama de aceste libertăți garantate în Uniune și în statele membre și așa cum sunt recunoscute în temeiul articolului 11 din cartă și al altor dispoziții relevante.”

Articolul 8 alineatul (4)

„(4) Prezentul articol se aplică oricărei persoane care deține informații privilegiate ca urmare a faptului că:

- (a) este membru în organele de administrație, de conducere sau de supraveghere ale emitentului [...];
- (b) deține o parte din capitalul emitentului [...];
- (c) are acces la informații prin exercitarea sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției; sau
- (d) este implicat în activități infracționale.

Prezentul articol se aplică, de asemenea, oricărei persoane care este în posesia unor informații privilegiate în alte împrejurări decât cele menționate la primul paragraf, în cazul în care persoana în cauză știe sau ar trebui să știe că sunt informații privilegiate.” (sublinierea instanței de trimitere)

Articolul 10

„Divulgarea neautorizată a informațiilor privilegiate

(1) În sensul prezentului regulament, divulgarea neautorizată a informațiilor privilegiate are loc în cazul în care o persoană deține informații privilegiate și le divulgă unei alte persoane, cu excepția cazului în care divulgarea se face în exercitarea normală a sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției.

Prezentul alineat se aplică oricărei persoane fizice sau juridice în situațiile sau circumstanțele menționate la articolul 8 alineatul (4).

[...]” (sublinierea instanței de trimitere)

Articolul 21

„Divulgarea sau difuzarea informațiilor prin mass-media

În sensul aplicării articolului 10, a articolului 12 alineatul (1) litera (c) și a articolului 20, în cazul în care informațiile sunt divulgate sau difuzate și în cazul în care se fac și se difuzează recomandări în scopuri jurnalistice sau sub altă formă de exprimare în presă, aceste divulgări sau difuzări de informații sunt evaluate ținând cont de normele care reglementează libertatea presei și libertatea de exprimare în alte mijloace de comunicare în masă și de normele sau codurile care reglementează profesia de jurnalist, cu excepția cazului în care:

- (a) persoanele vizate sau persoanele apropiate lor beneficiază, direct sau indirect, de un avantaj sau de profituri din divulgarea sau difuzarea respectivelor informații; sau*
- (b) informațiile sunt divulgate sau difuzate cu intenția de a induce în eroare piața și de a influența oferta, cererea sau prețul instrumentelor financiare.”* (sublinierea instanței de trimitere)

2. Dispoziții naționale

Regulamentul general privind AMF (denumit în continuare „RGAMF”)

- 3 Articolul 621-1 din RGAMF prevedea, în versiunea în vigoare la data faptelor:

„Prin informație privilegiată se înțelege orice informație cu caracter precis care nu a fost făcută publică și care se referă în mod direct sau indirect la unul sau la mai mulți emitenți de instrumente financiare ori la unul sau la mai multe instrumente financiare și care, în cazul în care ar fi făcută publică, ar putea influența semnificativ prețul instrumentelor financiare în cauză sau prețul instrumentelor financiare conexe.

Se consideră că o informație are caracter precis în cazul în care indică un ansamblu de circumstanțe sau un eveniment care a avut loc sau care se poate produce și în cazul în care este posibil să ducă la o concluzie în legătură cu efectul posibil al acestor circumstanțe sau al acestui eveniment asupra prețului instrumentelor financiare în cauză sau al instrumentelor financiare conexe.

O informație care, dacă ar fi făcută publică, ar putea influența în mod semnificativ prețul instrumentelor financiare în cauză sau prețul instrumentelor financiare derivate conexe este o informație pe care un investitor rațional ar putea să o utilizeze ca una dintre bazele deciziilor de investiție.”

4 Aceste dispoziții asigurau transpunerea articolului 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2003/6, astfel cum s-a menționat la articolul 1 alineatele (1) și (2) din Directiva 2003/124/CE, care au fost reluate la articolul 7 alineatul 1 litera a) și la articolele 2 și 4 din Regulamentul MAR.

5 Articolul 622-1 din RGAMF prevedea, în versiunea în vigoare la data faptelor:

„Orice persoană menționată la articolul 622-2 trebuie să se abțină de la utilizarea informației privilegiate pe care o deține [...]. Aceasta trebuie să se abțină și de la [...] comunicarea informației respective unei alte persoane în afara exercitării normale a sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției sale ori în alte scopuri decât cele pentru care i-a fost comunicată [...].”

6 Acest articol asigura transpunerea dispozițiilor articolului 2 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2003/6, care figurează în prezent, în esență, la articolul 10 alineatul 1 din Regulamentul MAR.

7 Articolul 622-2 din RGAMF prevedea, în versiunea în vigoare la data faptelor:

„Obligațiile de abținere prevăzute la articolul 622-1 se aplică oricărei persoane care deține o informație privilegiată datorită:

1° calității sale de membru în cadrul unui organism administrativ, de conducere sau de supraveghere al emitentului;

2° participării sale la capitalul emitentului;

3° accesului său la informație prin exercitarea muncii, profesiei sau funcțiilor, precum și participării sale la pregătirea și la executarea unei operațiuni financiare;

4° activităților sale care pot fi calificate drept infracțiuni sau delict.

Aceste obligații de abținere se aplică în egală măsură oricărei persoane care deține informații privilegiate și care știe sau ar trebui să știe că este vorba despre informații privilegiate.”

8 Acest articol asigura transpunerea dispozițiilor articolului 2 alineatul (1) și a articolului 4 din Directiva 2003/6, care figurează în prezent la articolul 8 alineatul 4 din Regulamentul MAR.

V. Prezentarea situației de fapt și a procedurii principale

9 Domnul A, astăzi pensionat, a desfășurat timp de mai mulți ani activitatea de jurnalist la mai multe cotidiene britanice, mai întâi la „Financial Times” (19 ani), apoi la „Times” (2 ani) și, în sfârșit, la „Daily Mail” (27 de ani). În cadrul activității sale la „Daily Mail”, unde scria în mod regulat articole intitulate

„Raport de piață”, constând în transmiterea zvonurilor de piață, el a fost autorul a două articole privind titluri admise la tranzacționare pe compartimentul A al Euronext. Aceste două articole au făcut obiectul unei publicări pe pagina de internet a „Daily Mail”, numită „Mail Online”.

- 10 Primul articol, publicat pe „Mail Online” în seara zilei de 8 iunie 2011, era intitulat „Raport de piață: acțiunile Hermès revin la modă”. Acest articol prezenta o posibilă ofertă a societății LVMH cu privire la titlurile Hermès la un preț de 350 de euro pe acțiune, respectiv o primă de 86 % în raport cu cursul de la închiderea zilei. În ziua care a urmat acestei publicări, cursul titlului a crescut încă de la deschidere, iar ulterior în timpul ședinței.
- 11 Al doilea articol, publicat pe „Mail Online” în seara zilei de 12 iunie 2012, era intitulat „Raport de piață: zvonurile privind petrolul stimulează piața”. Acest articol preciza că titlurile Maurel & Prom ar putea face în curând obiectul unei oferte la un preț de aproximativ 19 euro pe acțiune, respectiv o primă de 80 % în raport cu ultimul curs. În ziua care a urmat acestei publicări, cursul titlului a crescut încă de la deschidere, iar ulterior în timpul ședinței. La 14 iunie 2012, societatea Maurel & Prom a dezmințit acest zvon.
- 12 S-a constatat că, cu puțin înainte de publicarea acestor două articole pe „Mail Online”, fuseseră date ordine de cumpărare cu privire la titlurile Hermès și Maurel & Prom.
- 13 Întrucât au fost evidențiate similitudini între aceste operațiuni și ordinele intervenite pe piața titlului Arkéma cu puțin timp înainte de publicarea, pe un blog al paginii de internet a cotidianului britanic „The Financial Times”, a unui articol care se referea la zvonuri de piață legate de societatea Arkéma, secretarul general al AMF a decis să extindă, la 15 noiembrie 2013, la piața titlului și la informațiile financiare ale societății Maurel & Prom și, la 21 ianuarie 2014, la piața titlului Hermès ancheta pe care o inițiasse, la 1 iunie 2012, privind piața titlului și informațiile financiare ale societății Arkéma.
- 14 Investigațiile desfășurate au arătat că mai mulți rezidenți britanici, printre care domnii B, E, F, G și H, efectuaseră, de pe teritoriul britanic, operațiuni de cumpărare cu puțin timp înainte de publicarea articolelor citate anterior pe „Mail Online”, iar ulterior și-au clarificat poziția odată cu publicarea respectivă.
- 15 În acest context, AMF a solicitat, în mai multe rânduri, în vederea desfășurării anchetei, asistență din partea omologului său britanic, „Financial Contract Authority” (denumită în continuare „FCA”), făcând trimitere la dispozițiile prevăzute în materie de cooperare internațională, pe de o parte, la articolul 16 din Directiva 2003/6 și, pe de altă parte, de mai multe acorduri multilaterale („Multilatéral Mémorandum of Understanding”, denumite în continuare „MMoU”) în materie de cooperare, de schimb de informații și de reglementare, ai căror semnatari sunt AMF și FCA.

- 16 FCA a transmis, printre altele, desfășurătorul telefonului domnului A, care indica, pentru perioada cuprinsă între 4 iulie 2007 și 14 iunie 2013, toate apelurile sale primite și trimise (denumit în continuare „fișierul în litigiu”). AMF a depus fișierul în litigiu la dosar.
- 17 La 23 februarie 2016, direction des enquêtes et des contrôles de l'AMF [Direcția de investigații și control din cadrul AMF] a adresat domnilor B, C, H, E, F și G, precum și domnului A scrisori prin care îi informa, pe de o parte, cu privire la faptele care le-ar putea fi eventual reproșate în legătură cu constatările anchetatorilor și, pe de altă parte, cu privire la posibilitatea care le era oferită de a prezenta observații într-un anumit termen. Toți destinatarii acestor scrisori au adresat observații ca răspuns, printre care și domnul A, prin scrisoarea primită la 3 mai 2016.
- 18 Raportul de anchetă a fost depus la 5 iulie 2016. Având în vedere acest raport, o comisie specializată a colegiului AMF a decis, la 19 iulie 2016, să notifice obiecțiile tuturor persoanelor în cauză, în special domnului A.
- 19 Potrivit notificării obiecțiilor care i-a fost adresată acestuia din urmă, prin scrisoarea din 7 decembrie 2016, i s-au reproșat patru încălcări, constând în faptul de a fi comunicat domnilor C și B o informație privilegiată privind viitoarea publicare, pe „Mail Online”, a celor două articole care răspundeau zvonuri de depunere a unor oferte publice cu privire la titlurile Hermès și Maurel & Prom, cu încălcarea articolelor 622-1 și 622-2 din RGAMF.
- 20 Domnilor C și B li s-a transmis de asemenea o notificare a obiecțiilor. În ceea ce îl privește pe domnul C, acestuia i s-a reproșat că a comunicat la rândul său aceste informații domnului F, care a fost de asemenea acuzat pentru utilizarea acestor informații prin efectuarea de operațiuni cu privire la contracte financiare legate de titlurile Hermès și Maurel & Prom. În ceea ce îl privește pe domnul B, acestuia i s-a reproșat, printre altele, că a utilizat el însuși informațiile respective.
- 21 Ca răspuns la notificarea obiecțiilor care i-a fost adresată, domnul A a depus observații scrise la 3 iulie 2017.
- 22 Raportorul, desemnat de președintele comisiei pentru sancțiuni, a depus raportul la 21 iunie 2018, după ce a convocat persoanele acuzate pentru o audiere și le-a ascultat pe unele dintre ele, în special pe domnul A, la 23 februarie 2018, care nu a depus observații ca răspuns la raport.
- 23 Persoanele acuzate au fost convocate în ședința comisiei pentru sancțiuni care a avut loc la 14 septembrie 2018.
- 24 Prin Decizia nr. 11 din 24 octombrie 2018 (denumită în continuare „decizia atacată”), comisia pentru sancțiuni a considerat că o informație privind publicarea viitoare a unui articol de presă care transmite un zvon de piață putea constitui o informație privilegiată și că informațiile în cauză îndeplineau condițiile de calificare a unei informații privilegiate. Aceasta a reținut atunci că domnul A

comunicase informația privilegiată referitoare la titlul Hermès domnilor C și B, iar pe cea referitoare la titlul Maurel & Prom numai domnului C și i-a aplicat o sancțiune pecuniară de 40 000 de euro.

- 25 În ceea ce privește celelalte persoane în cauză, comisia pentru sancțiuni a reținut că o parte dintre încălcările care le erau reproșate era dovedită și a pronunțat împotriva acestora sancțiuni pecuniare cuprinse între 20 000 și 150 000 de euro.
- 26 Domnul A a fost singurul care a formulat o cale de atac împotriva acestei decizii. El solicită cu titlu principal să se constate *in limine litis* că procedura de anchetă și de urmărire este afectată de nereguli și, în consecință, să se anuleze decizia atacată. Domnul A solicită cu titlu subsidiar modificarea acestei decizii, în măsura în care prin ea s-a înlăturat aplicarea articolului 21 din Regulamentul nr. 596/2014, sau modificarea ei în măsura în care a reținut că încălcările care îi sunt reproșate sunt dovedite și, în consecință, constatarea lipsei răspunderii sale și declararea faptului că nu este necesară sancționarea sa. Ca ultim subsidiar, el solicită reducerea cuantumului sancțiunii pronunțate. AMF a solicitat respingerea căii de atac.

VI. Elemente soluționate de instanța de trimitere

A. Motive întemeiate pe neregularitatea procedurii

- 27 Domnul A a invocat diferite motive întemeiate pe neregularitatea procedurii și care au determinat, în opinia sa, nulitatea deciziei atacate. Astfel, el a invocat încălcarea surselor jurnalistice, nelegalitatea anumitor audieri și nelegalitatea notificării obiecțiilor.
- 28 Toate aceste motive sunt respinse de instanța de trimitere.
- 29 În ceea ce privește motivul întemeiat pe încălcarea surselor jurnalistice prin depunerea la dosar a fișierului în litigiu (a se vedea punctul 16), cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] statuează că depunerea respectivă este efectiv nelegală. Aceasta consideră că nu răspunde unei cerințe preponderente de interes public, în special pentru motivul că atingerea adusă secretului surselor jurnalistice, astfel cum este protejat de articolul 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO”), a depășit ceea ce era necesar, ca urmare a întinderii fișierului menționat.
- 30 Aceasta apreciază totuși că neregularitatea respectivă nu afectează procedura de anchetă și de sancționare în totalitate și, prin urmare, decizia atacată. Astfel, din cronologia anchetei rezultă că cererea de transmitere a datelor legate de domnul B și de domnul C nu se întemeiază pe exploatarea fișierului în litigiu, ci decurge din alte elemente adunate de anchetatori, dintre care unele erau la dispoziția lor chiar înainte de primirea fișierului în litigiu și pe care comisia pentru sancțiuni le putea utiliza în mod valabil. Prin urmare, instanța de trimitere respinge acest motiv de anulare.

- 31 Cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] înlătură de asemenea motivele întemeiate de domnul A, pe de o parte, pe lipsa audierii sale și, pe de altă parte, pe nelegalitatea audierilor celorlalte persoane acuzate în cursul fazei prealabile a perioadei de anchetă, care precedă procedura de sancționare inițiată prin notificarea obiecțiilor. Aceasta apreciază că chestionarul pe care domnul A l-a primit prin intermediul FCA și utilizarea răspunsurilor date nu au adus atingere principiului loialității anchetei și dreptului la apărare. Ea consideră de asemenea că audierile celorlalte persoane în cauză nu au condus la o încălcare a principiului loialității anchetei.
- 32 În ceea ce privește motivul întemeiat pe nelegalitatea notificării obiecțiilor, domnul A susține că notificarea obiecțiilor care i-a fost adresată la 7 decembrie 2016 ar fi trebuit să vizeze articolul 21 din Regulamentul MAR, care intrase în vigoare la 3 iulie 2016, iar nu articolul 622-1 din RGAMF, care era aplicabil la data faptelor, dar a fost abrogat în septembrie 2016, în urma intrării în vigoare a Regulamentului MAR. Domnul A arată că articolul 21 din Regulamentul MAR a introdus un regim mai favorabil jurnaliștilor în materie de divulgare a unor informații privilegiate, caracterizarea acestei încălcări fiind subordonată îndeplinirii unor condiții suplimentare, ceea ce justifică aplicarea sa retroactivă „*in mitius*”. Întrucât aceste elemente necesare pentru caracterizarea încălcării reproșate nu figurează în notificarea obiecțiilor, el susține că aceasta este nelegală și că această nelegalitate implică nulitatea procedurii de sancționare subsecvente și, în consecință, a deciziei atacate.
- 33 AMF nu contestă aplicabilitatea retroactivă „*in mitius*” a articolului 21 din Regulamentul MAR, ci amintește că este suficient, în temeiul articolului 6 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, ca persoana acuzată să fie informată în mod amănunțit cu privire la natura și la cauza acuzației formulate împotriva sa, cu alte cuvinte cu privire la materialitatea faptelor care îi sunt reproșate și la încadrarea lor juridică.
- 34 Cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] statuează că, în pofida lipsei unei trimiteri la articolul 21 din Regulamentul MAR care era aplicabil retroactiv, notificarea obiecțiilor adresată domnului A era suficient de precisă în scopul apărării sale. Prin urmare, cour d'appel respinge și acest motiv.

B. Motive întemeiate pe materialitatea faptelor reproșate domnului A

- 35 Domnul A arată că nu avea autoritate să decidă cu privire la publicarea rapoartelor sale de piață și că nu deținea, așadar, informațiile a căror comunicare îi este reproșată. Cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] statuează că există o serie de indicii grave, precise și concordante prin care se stabilește fără echivoc că domnul A deținea informații privind viitoarea publicare pe „Mail Online” a raportului său de piață din 8 iunie 2011 referitor la Hermès, la ora 15.06 cel târziu, și a celui din 12 iunie 2012 referitor la Maurel & Prom, la ora 15.36 cel târziu.

- 36 În ceea ce privește comunicarea informațiilor în cauză, referitoare la viitoarea publicare online a rapoartelor de piață privind societatea Hermès, pe de o parte, și societatea Maurel & Prom, pe de altă parte, cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] statuează:
- există o serie de indicii grave, precise și concordante, prin care se stabilește fără echivoc că domnul A i-a comunicat domnului B, în după-amiaza zilei de 8 iunie 2011, informații privind viitoarea publicare online a raportului său de piață privind societatea Hermès;
 - indiciile menționate nu sunt suficiente pentru a stabili fără echivoc că, la 8 iunie 2011, domnul A i-a comunicat domnului C informații privind viitoarea publicare online a raportului său de piață privind societatea Hermès;
 - există o serie de indicii grave, precise și concordante, prin care se stabilește fără echivoc că domnul A i-a comunicat domnului C, la 12 iunie 2012, informații privind viitoarea publicare online a raportului său de piață privind societatea Maurel & Prom.

VII. Cu privire la necesitatea de a solicita Curții de Justiție să se pronunțe cu titlu preliminar

A. Cu privire la noțiunea de informație privilegiată

1. Principalele argumente ale părților

- 37 **Domnul A** contestă calificarea drept informație privilegiată a unei informații privind viitoarea publicare a unui articol de presă care răspândește zvonuri de piață.
- 38 În primul rând, el arată că această calificare este incompatibilă cu noțiunea de persoană care are acces secundar la informații privilegiate, în sensul articolului 622-2 al doilea paragraf din RGAMF, având în vedere că nu s-a demonstrat că domnii B și C, calificați drept persoane care au acces secundar la informații privilegiate în decizia atacată, aveau vreo legătură cu emitentul titlurilor în cauză sau cu organul de presă care a asigurat publicarea articolelor sale și, în consecință, știau sau ar fi trebuit să știe că informația în cauză constituia o informație privilegiată.
- 39 În al doilea rând, domnul A consideră că această calificare este incompatibilă cu natura profesiei de jurnalist financiar. În această privință, el amintește că esența activității de jurnalist financiar constă în colectarea unor zvonuri de piață pentru a identifica subiecte potențiale de actualitate și a discuta despre acestea atât cu surse, cât și cu mai multe persoane din cadrul redacției, în perspectiva eventualei redactări a unui articol. Acesta apreciază că încadrarea ca litigiu echivalează cu a

considera că orice jurnalist financiar, prin simplul fapt că poate publica articole referitoare la piețe, generează în mod sistematic informații privilegiate, în pofida lipsei oricărei legături cu emitentul în cauză, ceea ce conduce, în opinia sa, la transformarea presei financiare în „*producător de informații privilegiate*” și a redacțiilor în „*grupuri de persoane care au acces la informații privilegiate*”. El arată că această calificare urmărește să pună pe același plan activitatea jurnaliștilor financiari și cea a profesioniștilor expuși în mare măsură la informații privilegiate (emitenți, birouri de analiză financiară, societăți de administrare de portofolii, furnizori care realizează sondaje de piață etc.), care sunt, în acest temei, reglementați de AMF și supuși unor obligații stricte în ceea ce privește identificarea și gestionarea circulației informațiilor privilegiate (la nivel intern și extern).

- 40 În al treilea rând, domnul A arată că o publicare nu poate constitui o informație privilegiată în cazul în care conținutul său nu menționează nicio informație de această natură. El apreciază că, în speță, conținutul articolelor în cauză nu îndeplinește cerința caracterului precis al informației, întrucât aceste articole se limitează la a indica simple zvonuri de piață. În această privință, el amintește că se admite în general că un zvon nu poate constitui o informație privilegiată din cauza impreciziei sale în ceea ce privește originea, această imprecizie determinând îndoieli cu privire la autenticitatea sa, chiar dacă publicarea informației respective poate interesa piața și poate avea un efect asupra cursului titlului emitentului.
- 41 În al patrulea rând, cu titlu suplimentar, domnul A arată că, în speță, independent de conținutul articolelor în cauză, informația privind publicarea lor viitoare nu era nici precisă, în lipsa unei vizibilități în legătură cu ceea ce urma să fie publicat, nici de natură să aibă o incidență asupra cursului titlurilor în cauză, în lipsa unor elemente de natură să demonstreze notorietatea sa deosebită ca jurnalist financiar, în special în sectoarele vizate de valorile în cauză (produse de lux și petrol), precum și cea a „Mail Online”, acest organ de presă neavând aceeași autoritate ca „Financial Times”.
- 42 **AMF** arată că „*articolul 621-1 din [RGAMF] nu prevede nicio restricție în ceea ce privește natura, conținutul sau originea informațiilor care pot fi calificate drept privilegiate, în legătură cu care nu se impune să provină de la un emitent, ci doar să se refere în mod direct sau indirect la acesta și să fie precise, fără caracter public și susceptibile să influențeze în mod semnificativ prețul instrumentelor financiare în cauză*”.
- 43 În plus, aceasta apreciază că, în speță, încă din acea după-amiază, viitoarea publicare a articolelor domnului A pe „Mail Online” era susceptibilă să aibă loc (publicare în seara respectivă), astfel încât informația referitoare la această publicare, al cărei conținut era, în plus, suficient de precis (ca urmare a evocării prețului posibilelor oferte de cumpărare) pentru a putea conduce la o concluzie cu privire la efectul posibil al acestei publicări asupra cursului titlurilor în cauză, a avut un caracter precis încă din acea după-amiază, în momentul comunicării informației.

44 În sfârșit, AMF arată că, în speță, publicarea anterioară, în alte jurnale, a unor articole care evocă propuneri de operațiuni cu privire la titlurile Hermès și Maurel & Prom nu a conferit un caracter public informației potrivit căreia „Mail Online” urma să publice în curând rapoarte de piață semnate de domnul A în care se relata existența unui zvon în legătură cu o ofertă privind aceste titluri și la un anumit preț, ci a confirmat credibilitatea acestor rapoarte de piață, care rezulta deja din notorietatea sa ca jurnalist financiar, astfel încât informația privind viitoarea lor publicare putea fi utilizată de un investitor rezonabil care ar paria pe faptul că acest zvon s-ar concretiza sau, cel puțin, că cursul titlurilor în cauză s-ar ajusta ascendent odată cu publicarea articolelor respective.

2. *Motivarea trimiterii în ceea ce privește noțiunea de informație privilegiată*

45 În speță, instanței de trimitere îi revine obligația de a stabili dacă informația cu privire la viitoarea publicare a unui articol de presă care conține un zvon de piață poate constitui o informație privilegiată, în sensul articolului 621-1 din RGAMF. Aceste dispoziții din RGAMF au fost abrogate ca urmare a intrării în vigoare a Regulamentului MAR.

46 Întrucât acest articol asigură transpunerea articolului 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2003/6, astfel cum a fost explicat la articolul 1 alineatele (1) și (2) din Directiva 2003/124, este necesară interpretarea articolului menționat în conformitate cu dispozițiile respective ale acestor directive.

47 În două hotărâri [Hotărârea din 28 iunie 2012, Gelzl (C-19/11, EU:C:2012:397, punctul 25), și Hotărârea din 11 martie 2015, Lafonta (C-628/13, EU:C:2015:162, punctul 24)], Curtea de Justiție a amintit că definiția noțiunii de informație confidențială care rezultă de la articolul 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2003/6 cuprinde patru elemente esențiale, care se aplică în mod cumulativ:

- în primul rând, este vorba despre o informație cu caracter precis;
- în al doilea rând, această informație nu a fost făcută publică;
- în al treilea rând, ea se referă în mod direct sau indirect la unul sau la mai multe instrumente financiare sau la emitenții lor;
- în al patrulea rând, în cazul în care ar fi făcută publică, această informație ar fi susceptibilă să influențeze în mod semnificativ cursul instrumentelor financiare în cauză sau cursul instrumentelor financiare derivate conexe.

48 În speță, nu se contestă că informațiile în cauză răspund celui de al doilea element. Astfel, viitoarea publicare a articolelor domnului A cu privire la zvonurile în legătură cu societățile Hermès și Maurel & Prom nu fusese anunțată înainte de efectuarea acesteia. De asemenea, piața a avut cunoștința de conținutul acestor articole abia în momentul publicării lor, precizându-se că publicarea anterioară a

mai multor articole nu a conferit un caracter public informației potrivit căreia „Mail Online” urma să publice în curând, la 8 iunie 2011 și la 12 iunie 2012, două articole ale domnului A care indicau un zvon despre oferta LVMH privind titlurile Hermès la prețul de 350 de euro și, respectiv, un zvon despre oferta privind titlurile Maurel & Prom la prețul de 19 euro.

- 49 Este de asemenea cert că informațiile în cauză răspund celui de al treilea element. Astfel, aceste informații se referă la viitoarea publicare a unui articol de presă care răspândește un zvon de piață cu privire la o operațiune referitoare la societățile Hermès și, respectiv, Maurel & Prom. Prin urmare, aceste informații se referă, în mod direct sau indirect, la unul sau la mai mulți emitenți de instrumente financiare.
- 50 În ceea ce privește al patrulea element, articolul 1 alineatul (2) din Directiva 2003/124 îl definește ca fiind „o informație pe care un investitor rațional ar putea să o utilizeze ca bază a deciziilor de investiție”.
- 51 Citând considerentul (1) al directivei menționate, instanța de trimitere amintește că, în Hotărârea din 23 decembrie 2009, Spector Photo Group și Van Raemdonck (C-45/08, EU:C:2009:806, punctul 69), Curtea de Justiție a precizat că, „[c]onform finalității Directivei 2003/6, această aptitudine de a influența în mod semnificativ cursurile trebuie să fie apreciată, a priori, în lumina conținutului informației în cauză și a contextului în care aceasta se înscrie” și că „[a]șadar, nu este necesar, pentru a stabili dacă o informație este privilegiată, să se examineze dacă divulgarea sa a influențat efectiv în mod semnificativ cursul instrumentelor financiare la care se referă”. În Concluziile prezentate în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre (Spector Photo Group și Van Raemdonck, C-45/08, EU:C:2009:534, punctele 96 și 97), avocatul general Kokott a apreciat că, deși trebuie „să se stabilească ex ante dacă o informație este susceptibilă să influențeze cursul”, totuși „[i]mportanța unei variații a cursului după ce o informație [...] a fost făcută publică poate fi un indiciu privind caracterul semnificativ și potențialul acestei informații”.
- 52 În speță, informațiile în cauză, care se refereau la viitoarea publicare a articolelor domnului A prin care se răspândeau zvonuri legate de oferte privind titlurile Hermès și Maurel & Prom la un preț în mod clar mai ridicat decât cursul de închidere din ziua anterioară, se înscriau în prelungirea publicării recente a unor articole de presă, în special în „Financial Times”, care evocau fie o posibilă creștere a grupului LVMH la capitalul societății Hermès, fie o posibilă pregătire a unei operațiuni de cumpărare a societății Maurel & Prom.
- 53 În acest context, informațiile în cauză puteau fi utilizate de un investitor rezonabil ca făcând parte din baza deciziilor sale de investiție privind titlurile Hermès și Maurel & Prom.
- 54 De altfel, trebuie să se constate că aceste titluri au cunoscut o importantă variație a cursului după publicarea articolelor domnului A. Acest element „ex post”

confirmă că informațiile în cauză răspund „*ex ante*” celui de al patrulea element constitutiv al unei informații privilegiate.

- 55 Trebuie să se stabilească și dacă informațiile respective sunt susceptibile să răspundă primului element, referitor la caracterul precis al informației.
- 56 În această privință, din articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124 reiese că se consideră că o informație are caracter precis în cazul în care îndeplinește următoarele două condiții cumulative:
- pe de o parte, această informație trebuie să „*indic[e] un ansamblu de circumstanțe existente sau despre care există motive raționale de a crede că vor exista, un eveniment care a avut loc sau despre care există motive raționale de a crede că va avea loc*”;
 - pe de altă parte, această informație trebuie să fie „*suficient de precisă pentru a duce la o concluzie în legătură cu efectul posibil al tuturor circumstanțelor sau al evenimentului asupra cursurilor instrumentelor financiare în cauză sau a instrumentelor financiare derivate din produsele de bază*”.
- 57 În speță, informațiile în cauză se referă, pe de o parte, la viitoarea publicare (la 8 iunie 2011) pe „Mail Online” a unui articol al domnului A care răspândește un zvon privind titlul Hermès și, pe de altă parte, la viitoarea publicare (la 12 iunie 2012) pe aceeași pagină de internet a unui articol al aceluiași jurnalist care răspândește un zvon privind titlul Maurel & Prom.
- 58 În măsura în care indică un eveniment – viitoarea publicare a unui articol de presă – despre care există motive raționale de a crede că va avea loc, aceste informații îndeplinesc prima condiție impusă la articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124 pentru a putea fi calificate drept precise.
- 59 În schimb, se pune problema dacă acestea îndeplinesc cea de a doua condiție.
- 60 Răspunsul la această problemă necesită să se stabilească dacă, pentru ca informația privind viitoarea publicare a unui articol de presă să fie suficient de precisă, în sensul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124, conținutul articolului trebuie să fie el însuși suficient de precis, în sensul aceleiași dispoziții.
- 61 În Hotărârea din 11 martie 2015, Lafonta (C-628/13, EU:C:2015:162, citată anterior, punctul 31), Curtea de Justiție a precizat sensul și întinderea acestei a doua condiții reținând că articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124 presupune ca „*informația să fie suficient de concretă sau de specifică pentru a putea constitui o bază care să permită să se aprecieze dacă ansamblul împrejurărilor sau evenimentul care face obiectul acesteia poate avea un efect asupra cursurilor instrumentelor financiare la care se referă*”, astfel încât acest articol „*nu exclude din sfera noțiunii de «informație confidențială» decât informațiile vagi sau generale, care nu permit să se tragă nicio concluzie cu*

privire la posibilul efect al acestora asupra cursului instrumentelor financiare în cauză”.

- 62 Or, zvonul pare, prin natura sa, să facă parte din categoria „*informații[or] vagi sau generale, care nu permit să se tragă nicio concluzie cu privire la posibilul efect al acestora asupra cursului instrumentelor financiare în cauză”.*
- 63 De altfel, în Concluziile prezentate în cauza *Geltl* (C-19/11, EU:C:2012:153), avocatul general Mengozzi arăta că „*informația nu va fi precisă dacă evenimentul trebuie considerat, potrivit criteriului rațiunii, ca fiind imposibil sau improbabil, elementul necesar al caracterului rațional lipsind dacă, de exemplu, este vorba de un simplu zvon sau dacă informația este atât de puțin specifică încât face imposibilă desprinderea unor concluzii din aceasta în legătură cu posibilul efect asupra operațiunilor cu instrumentele financiare în cauză sau a instrumentelor financiare derivate conexe*” (sublinierea *cour d’appel de Paris* [Curtea de Apel din Paris]).
- 64 Prin urmare, se ridică problema dacă faptul că un articol de presă, a cărui publicare viitoare constituie informația în cauză, constă în răspândirea unui zvon de piață exclude, prin natura sa, ca această informație să poată fi o informație privilegiată sau dacă, dimpotrivă, o asemenea calificare poate fi avută în vedere în funcție de împrejurări.
- 65 În această privință, ținând seama de particularitățile prezentei cauze, instanța de trimitere ridică problema dacă împrejurarea că articolul de presă care transmite zvonuri pe piață menționează prețul unei posibile oferte publice de cumpărare influențează aprecierea caracterului precis al informației în cauză.
- 66 Aceasta solicită de asemenea să se stabilească dacă notorietatea jurnalistului care a semnat articolul sau reputația organului de presă care a asigurat publicarea acestui articol sunt de natură să influențeze răspunsul la întrebare.
- 67 În sfârșit, întrucât titlurile *Hermès* și *Maurel & Prom* au cunoscut o importantă variație de curs după publicarea articolelor domnului A, instanța de trimitere ridică problema dacă, în cazul în care se dovedește că un articol de presă care răspândește un zvon de piață a avut efectiv, „*ex post*”, un efect semnificativ asupra cursului titlului care face obiectul zvonului respectiv, trebuie să se țină seama de acesta pentru a aprecia dacă informațiile privind viitoarea publicare a articolului îndeplinesc cerința preciziei.
- 68 Întrucât Curtea de Justiție nu a avut ocazia să se pronunțe cu privire la toate aceste chestiuni, care sunt determinante pentru soluționarea litigiului, trebuie să se adreseze o trimitere preliminară privind interpretarea articolului 1 punctul 1 primul paragraf din Directiva 2003/6 și a articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2003/124, conform termenilor care figurează în dispozitivul prezentei hotărâri.

B. Cu privire la corelarea și la interpretarea articolelor 10 și 21 din Regulamentul MAR

69 Considerațiile care urmează sunt prezentate numai pentru cazul în care Curtea de Justiție ar răspunde la întrebările menționate mai sus că o informație precum cea în cauză poate îndeplini cerința de precizie impusă.

1. Argumentele părților

70 **Domnul A** contestă analiza urmată de comisia pentru sancțiuni pentru a înlătura aplicarea articolului 21 din Regulamentul MAR, analiză potrivit căreia, dacă discuția dintre domnul A, pe de o parte, și domnii C și B, pe de altă parte, care sunt identificați ca fiind sursele sale, cu privire la zvonurile de depunere a unei oferte la un anumit preț avea ca unică finalitate difuzarea către public a acestui zvon, astfel încât era efectuată în „*scopuri jurnalistice*” în sensul articolului menționat, nu aceeași era situația în ceea ce privește transmiterea, destinată exclusiv acestor surse, iar nu publicului, a informației privilegiate despre viitoarea publicare, pe „Mail Online”, a unui raport de piață care menționează acest zvon.

71 În susținerea aplicării articolului 21 din Regulamentul MAR în favoarea sa, domnul A invocă, în primul rând, jurisprudența Curții de Justiție prin care se interpretează articolul 9 din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, potrivit căreia noțiunea de prelucrare a datelor cu caracter personal trebuie interpretată în sens larg „*numai în scopuri jurnalistice*”, în sensul acestui articol (Hotărârea din 16 decembrie 2008, Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia, C-73/07, EU:C:2008:727, punctele 56 și 61, și Hotărârea din 14 februarie 2019, Buivids, C-345/17, EU:C:2019:122, punctele 51 și 53). Acesta arată că conversațiile telefonice în cursul cărora și-ar fi informat sursele cu privire la viitoarea publicare a articolelor sale au avut loc în cadrul activității sale de jurnalist.

72 În al doilea rând, domnul A arată că, prin limitarea aplicării articolului 21 din Regulamentul MAR numai la ipoteza în care informația în cauză are vocația de a fi publicată, AMF vine nu numai să conteste rolul esențial al surselor în exercitarea activităților jurnalistice, ci, mai general, să reducă funcția de jurnalist la publicațiile sale, neținând astfel seama de numeroasele etape prealabile și necesare pentru apariția unui articol (identificarea subiectelor, verificarea faptelor din surse diferite, documentarea, redactarea etc.) și nici de aspectul dacă articolul respectiv va fi sau nu publicat în cele din urmă.

73 În al treilea rând, acesta susține că interpretarea articolului 21 din Regulamentul MAR, reținută în decizia atacată, echivalează cu negarea existenței regimului favorabil acordat jurnaliștilor cu titlu derogatoriu, limitându-se la aplicarea regimului de drept comun prevăzut la articolul 10 din regulamentul menționat. Acesta explică faptul că articolul 10 stabilește un principiu general al legalității

comunicării unei informații privilegiate atunci când intervine „în exercitarea normală a sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției” și că această condiție a fost interpretată în mod strict de către Curtea de Justiție în sensul că implică nu numai existența unei legături strânse între comunicare și exercitarea profesiei sau a funcției, ci și caracterul strict necesar și proporțional al primei față de cea de a doua (Hotărârea din 22 noiembrie 2005, Grøngaard și Bang, C-384/02, EU:C:2005:708, punctele 31 și 34). Din această jurisprudență se deduce că, în speță, interpretarea articolului 21 din Regulamentul MAR, reținută în decizia atacată, în măsura în care implică aprecierea dacă comunicarea în cauză era necesară pentru informarea publicului de către jurnalist, echivalează cu aplicarea regimului de drept comun în locul regimului specific și derogatoriu aplicabil jurnaliștilor.

- 74 Pe de altă parte, domnul A amintește că este cert că nici el, nici vreo persoană apropiată lui nu a obținut nici cel mai mic profit din transmiterile de informații pretinse și nu i se poate imputa nicio intenție de a induce în eroare piața, în ceea ce privește oferta, cererea sau cursul titlurilor în cauză. Acesta deduce de aici că situația în litigiu nu intră sub incidența excepțiilor de la regimul specific aplicabil jurnaliștilor, care figurează la articolul 21 din Regulamentul MAR.
- 75 În plus, el amintește că acest regim specific presupune ca încălcările în cauză să fie analizate în lumina normelor și a garanțiilor rezultate din libertatea presei și a dreptului englez aplicabil jurnaliștilor. Acesta susține că, întrucât nu i se poate imputa nicio încălcare a normelor care reglementează profesia de jurnalist, articolul 13 din Codul de conduită al Independent Press Standards Organization¹ (care este organismul independent de reglementare a presei din Regatul Unit, la care era afiliat „Daily Mail” la data faptelor, denumit în continuare „IPSO”), invocat de AMF, limitându-se la a interzice jurnalistului să transmită, înainte de publicarea lor, informațiile financiare primite de ei, iar nu alegerea unui subiect de articol care, prin definiție, nu constituie o informație primită din partea unui terț, ci provine de la jurnalist, domnul A concluzionează că este necesar să se constate lipsa răspunderii sale.
- 76 În răspuns, AMF arată că colectarea de către domnul A a informațiilor aflate în posesia surselor sale (domnii C și B) nu impunea ca acesta să le confirme că urma să menționeze zvonurile în cauză în articolele sale. Prin urmare, divulgarea informației respective de către acesta surselor sale, cu alte cuvinte unor terți, iar nu publicului, deși a avut loc în cadrul activității sale de jurnalist, nu a intervenit „în scopuri jurnalistice” în sensul articolului 21 din Regulamentul MAR, astfel încât acesta din urmă nu este aplicabil în speță.
- 77 Cu titlu subsidiar, în ipoteza în care divulgarea respectivă ar fi intervenit „în scopuri jurnalistice”, AMF arată că articolul 21 din Regulamentul MAR nu impune ca o caracterizare a unei încălcări să fie condiționată de nerespectarea unei norme profesionale, ci se limitează să prevadă modalitățile specifice de apreciere a

¹ Nota autorului rezumatului: <https://www.ipso.co.uk/editors-code-of-practice/>

acestei încălcări, trebuind să țină seama, potrivit modului de redactare a articolului menționat, *„de norme care reglementează libertatea presei și libertatea de exprimare în alte mijloace de comunicare în masă și de norme sau codurile care reglementează profesia de jurnalist”*.

78 Aceasta precizează că, în speță, Codul de conduită al IPSO indică, la articolul 13, intitulat *„Jurnalismul financiar”*, în versiunea în vigoare la data faptelor, că, *„chiar dacă legea nu interzice acest lucru, jurnaliștii nu trebuie să utilizeze în favoarea lor informațiile financiare pe care le primesc înaintea difuzării lor către public și nici să transmită aceste informații altor persoane”*. AMF arată că aceste dispoziții, pe lângă cele ale articolului 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ale articolului 10 din CEDO, ilustrează obligația jurnaliștilor de a nu depăși anumite limite care țin în special de necesitatea de a împiedica divulgarea unor informații confidențiale. Aceasta susține că reținerea caracterului ilicit al divulgării informațiilor în cauză nu constituie o ingerință disproporționată în dreptul la libertatea de exprimare. AMF deduce de aici că, chiar și prin aplicarea articolului 21 din Regulamentul MAR, această difuzare caracterizează o neîndeplinire a obligației de abținere prevăzute la articolele 622-1 și 622-2 din RGAMF.

2. *Motivarea trimiterii în ceea ce privește corelarea și interpretarea articolelor 10 și 21 din Regulamentul MAR*

79 Astfel cum s-a indicat deja, domnului A i se reproșează, potrivit notificării obiecțiilor care i-a fost adresată, că nu și-a îndeplinit obligația de a se abține de la transmiterea unei informații privilegiate, cu încălcarea articolelor 622-1 și 622-2 din RGAMF.

80 Acest articol asigura transpunerea dispozițiilor articolului 2 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2003/6, care figurează în prezent, în esență, la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul MAR.

81 Articolul 622-2 din RGAMF asigura transpunerea dispozițiilor articolului 2 alineatul (1) și ale articolului 4 din Directiva 2003/6, care figurează în prezent la articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul MAR.

82 Divulgarea neautorizată a informațiilor privilegiate, în sensul articolului 10 alineatul (1) citat anterior, este interzisă de articolul 14 litera (c) din Regulamentul MAR, care prevede: *„O persoană nu trebuie [...] să divulge în mod neautorizat informații privilegiate.”*

83 Este cert că articolul 21 din Regulamentul MAR instituie un regim specific, destinat să concilieze combaterea abuzurilor de piață cu cerințele care decurg din libertatea presei.

- 84 În speță, este de asemenea cert că domnul A era jurnalist la data faptelor și că situația în litigiu nu se încadrează în cazurile de excludere prevăzute la articolul 21 literele (a) și (b) din Regulamentul MAR.
- 85 Astfel, nu s-a dovedit și nici nu s-a susținut că:
- domnul A sau persoane apropiate lui ar fi beneficiat, direct sau indirect, de un avantaj sau de profituri din divulgarea în cauză [situație prevăzută la litera (a)];
 - domnul A a avut intenția, prin această divulgare, de a induce în eroare piața și de a influența oferta, cererea sau prețul instrumentelor financiare [situație prevăzută la litera (b)].
- 86 Rezultă că, presupunând că informațiile în cauză au fost divulgate „în scopuri jurnalistice”, articolul 21 din Regulamentul MAR se poate aplica în speță.
- 87 Cour d’appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] ridică, în primul rând, problema interpretării care trebuie dată noțiunii de divulgare „în scopuri jurnalistice” în sensul acestui articol. Mai precis, cour [d’appel de Paris] solicită să se stabilească dacă divulgarea de către un jurnalist către una dintre sursele sale obișnuite a unei informații privind viitoarea publicare a unui articol semnat de el care transmite un zvon de piață poate fi efectuată „în scopuri jurnalistice” în sensul articolului 21 din Regulamentul MAR.
- 88 În Hotărârea din 16 decembrie 2008, Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, citată anterior, punctele 56 și 61), Curtea de Justiție a precizat sensul formulei similare („numai în scopuri jurnalistice”) care figurează la articolul 9 din Directiva 95/46. Aceasta a reținut că trebuie considerate ca fiind exercitate „numai în scopuri jurnalistice” activități care au ca unic scop aducerea la cunoștința publicului a unor informații, opinii sau idei. Această definiție a fost preluată în Hotărârea din 14 februarie 2019, Buivids (C-345/17, EU:C:2019:122, citată anterior, punctul 53).
- 89 În Hotărârile Satakunnan Markkinapörssi și Satamedia (punctele 52-56) și Buivids (punctele 50, 51, 63 și 64), citate anterior, Curtea de Justiție, care a pornit de la constatarea că articolul 9 din Directiva 95/46 urmărește să concilieze două drepturi fundamentale, și anume, pe de o parte, protecția vieții private și, pe de altă parte, libertatea de exprimare, a statuat că, pentru a se ține cont de importanța avută de libertatea de exprimare în orice societate democratică, este necesar ca noțiunile corespunzătoare acesteia, printre care și aceea de jurnalism, să fie interpretate în sens larg, precizând totodată că, pentru a se obține un echilibru între aceste două drepturi fundamentale, protecția dreptului fundamental la viață privată impune ca derogările și limitările protecției datelor cu caracter personal prevăzute, printre altele, la articolul 9 din Directiva 95/46 să fie efectuate în limitele strictului necesar.

- 90 Or, articolul 21 din Regulamentul MAR urmărește, în același mod, să concilieze un obiectiv de interes general și un drept fundamental, și anume, pe de o parte, obiectivul care constă în combaterea abuzurilor de piață pentru a asigura integritatea piețelor financiare ale Uniunii și a consolida încrederea investitorilor în aceste piețe (a se vedea în acest sens, cu privire la finalitatea Directivei 2003/6, în special Hotărârea citată anterior din 23 decembrie 2009, Spector Photo Group și Van Raemdonck, C-45/08, EU:C:2009:806, punctul 47, și Hotărârea citată anterior din 11 martie 2015, Lafonta, C-628/13, EU:C:2015:162, punctul 21) și, pe de altă parte, libertatea fundamentală de exprimare, a cărei componentă este libertatea presei.
- 91 În lumina acestor considerații, cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] ridică problema dacă finalitatea articolului 21 din Regulamentul MAR și importanța prezentată de libertatea presei în orice societate democratică nu implică reținerea unei interpretări extinse a noțiunii de divulgare „în scopuri jurnalistice”, în sensul articolului menționat.
- 92 În această privință, instanța de trimitere se întreabă dacă noțiunea de divulgare „în scopuri jurnalistice”, în sensul articolului 21 din Regulamentul MAR, are același domeniu de aplicare ca și noțiunea de difuzare de informații care provin din partea „jurnaliștilor care acționează în cadrul exercițiului profesiei”, în sensul articolului 1 punctul 2 litera (c) din Directiva 2003/6, în pofida diferenței terminologice dintre aceste două articole.
- 93 Astfel, articolul menționat instituise un regim specific, destinat de asemenea să concilieze combaterea abuzurilor de piață cu cerințele care decurg din libertatea presei, rezervându-l în același timp numai pentru anumite comportamente de manipulare a pieței, și anume difuzarea de informații care oferă sau pot oferi indicații false sau înșelătoare despre instrumente financiare, inclusiv răspândirea zvonurilor sau difuzarea de informații false sau înșelătoare.
- 94 Având în vedere finalitatea comună a articolului 1 punctul 2 litera (c) din Directiva 2003/6 și a articolului 21 din Regulamentul MAR, instanța de trimitere ridică problema dacă este suficient ca divulgarea unei informații privilegiate să aibă loc în cadrul activității de jurnalist pentru a reține că aceasta a intervenit „în scopuri jurnalistice”, în sensul articolului 21 din Regulamentul MAR.
- 95 În plus, cour d'appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] ridică problema dacă interpretarea noțiunii de divulgare „în scopuri jurnalistice” depinde în special de aspectul dacă jurnalistul care a semnat articolul care transmite un zvon de piață a fost sau nu informat cu privire la acest zvon de către una dintre sursele sale obișnuite sau dacă divulgarea de către acest jurnalist a informației privind viitoarea publicare a articolului său era sau nu utilă pentru a obține de la această sursă clarificări cu privire la credibilitatea zvonului respectiv.
- 96 Întrucât Curtea de Justiție nu a avut încă ocazia să se pronunțe cu privire la interpretarea noțiunii de divulgare „în scopuri jurnalistice”, în sensul articolului

- 21 din Regulamentul MAR, este necesar să o sesizăm cu o întrebare preliminară cu privire la acest aspect.
- 97 În al doilea rând, instanța de trimitere ridică problema corelației dintre articolul 21 și articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul MAR.
- 98 Astfel, din modul de redactare a articolului 21 reiese că regimul special pe care îl prevede este instituit „[î]n sensul aplicării articolului 10” din Regulamentul MAR. Această trimitere expresă la articolul 10, citat anterior, lasă să se creadă că articolul 21 nu are ca obiect derogarea de la acesta, astfel cum pretinde domnul A, ci precizarea criteriilor de apreciere a caracterului licit sau ilicit al divulgării unei informații privilegiate „în scopuri jurnalistice”, în cadrul regimului general definit la articolul 10, care, la rândul său, se aplică indiferent de scopul divulgării.
- 99 Totuși, această interpretare nu se impune în mod evident, iar Curtea de Justiție nu a avut încă ocazia să se pronunțe cu privire la corelația dintre aceste două dispoziții.
- 100 Prin urmare, Curtea trebuie sesizată cu o întrebare preliminară cu privire la acest aspect.
- 101 În al treilea rând, presupunând că articolul 21 nu derogă de la articolul 10 din Regulamentul MAR, astfel încât acesta ar fi, în orice caz, aplicabil litigiului, cour d’appel de Paris [Curtea de Apel din Paris] ridică problema interpretării care trebuie reținută în acest sens.
- 102 Deși Curtea de Justiție nu a interpretat încă articolul menționat, ea a interpretat articolul 3 din Directiva 89/592/CEE a Consiliului din 13 noiembrie 1989 privind coordonarea reglementărilor referitoare la utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate, directivă abrogată în prezent. Or, acest articol, care a fost reluat aproape identic la articolul 3 din Directiva 2003/6, a fost la rândul său reluat aproape identic de articolul 10 din Regulamentul MAR în măsura în care stabilește un principiu de interdicere a comunicării unei informații privilegiate către un terț, însoțind totodată acest principiu de o excepție în ipoteza în care comunicarea respectivă are loc „în exercitarea normală [a] sarcinilor de serviciu, [a] profesiei sau [a] funcției [...]”.
- 103 Prin Hotărârea din 22 noiembrie 2005, Grøngaard și Bang (C-384/02, EU:C:2005:708, citată anterior, punctele 31 și 34), Curtea de Justiție, procedând la o interpretare strictă a acestei excepții, a precizat că aplicarea acesteia este condiționată de caracterizarea unei legături strânse între, pe de o parte, comunicarea informației privilegiate în cauză și, pe de altă parte, exercitarea sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției autorului său, ceea ce presupune că comunicarea respectivă este justificată numai în cazul în care este strict necesară pentru exercitarea acestei sarcini de serviciu, a acestei profesii sau a acestei funcții și respectă principiul proporționalității. În aceeași hotărâre (punctele 39 și 40), Curtea de Justiție a precizat de asemenea că excepția respectivă trebuie apreciată ținând seama de particularitățile dreptului național aplicabil și că, în lipsa unei

armonizări a ceea ce ține de exercitarea normală a sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției, această apreciere depinde într-o mare măsură de normele care reglementează aspectele amintite în diferitele sisteme juridice naționale, împrejurarea ca respectiva comunicare să fie permisă de ordinea juridică națională aplicabilă neexcluzând însă obligația de a îndeplini condițiile de necesitate și de proporționalitate deja prezentate.

- 104 Articolul 21 din Regulamentul MAR, ale cărui dispoziții sunt enunțate „[i]n sensul aplicării articolului 10”, pare să se înscrie în logica unei aprecieri care depinde, în mare măsură, de normele aplicabile în statele membre, aceste norme având vocația de a stabili ceea ce ține de exercitarea normală a sarcinilor de serviciu, a profesiei sau a funcției. Făcând trimitere la „normele care reglementează libertatea presei” și la „normele sau codurile care reglementează profesia de jurnalist”, articolul 21 pare astfel să reducă sau să îmbunătățească, în special pentru jurnaliști, criteriile de apreciere stabilite de Curtea de Justiție în Hotărârea Grøngaard și Bang, citată anterior, pentru a stabili dacă comunicarea unei informații privilegiate către un terț poate intra sub incidența excepției prevăzute la articolul 3 din Directiva 89/592 (și reluată în esență la articolul 3 din Directiva 2003/6 și ulterior la articolul 10 din Regulamentul MAR).
- 105 Ar fi util ca Curtea de Justiție să precizeze dacă interpretarea articolului 3 din Directiva 89/592 reținută în Hotărârea Grøngaard și Bang, citată anterior, trebuie transpusă interpretării articolului 10 din Regulamentul MAR, astfel încât divulgarea unei informații privilegiate poate avea loc „în exercitarea normală a profesiei” de jurnalist numai în cazul în care este strict necesară pentru exercitarea profesiei în cauză și respectă principiul proporționalității.
- 106 Această precizare ar fi utilă în speță, întrucât, contrar celor sugerate de AMF, nu avem nicio îndoială că, prin divulgarea informațiilor în cauză, domnul A nu a încălcat articolul 13 din IPSO.
- 107 Astfel, acest articol, intitulat „Jurnalismul financiar”, în versiunea în vigoare la data faptelor, indică:
- „Chiar dacă legea nu interzice acest lucru, jurnaliștii nu trebuie să utilizeze în favoarea lor informațiile financiare pe care le primesc înaintea difuzării lor către public și nici să transmită aceste informații altor persoane.”*
- 108 Astfel cum explică în mod întemeiat domnul A, articolul respectiv se limitează la a interzice jurnaliștilor financiari să transmită, înainte de publicarea lor, informațiile financiare primite de ei, iar nu alegerea unui subiect de articol semnat de el, care, prin definiție, nu constituie o informație primită de la un terț, ci provine chiar de la el. Aceeași situație se regăsește și în cazul informațiilor privind viitoarea publicare a unui articol semnat de el cu privire la acest subiect.
- 109 În plus, nu s-a demonstrat că domnul A ar fi depășit limitele libertății presei, astfel cum este garantată de articolul 10 din CEDO și de articolul 11 din cartă, comunicând domnilor B și C informațiile în cauză.

- 110 Întrucât Curtea de Justiție nu a avut încă ocazia să se pronunțe cu privire la interpretarea articolului 10 din Regulamentul MAR, este necesar să i se adreseze întrebări cu privire la acest aspect.

DOCUMENT DE LUCRU